

Maitane Azpiroz

'LA TRAPECIONISTA'



BETI BILATZEN

"Nire indargunea gizatasunaren inguruan daukadan sentsibilitatea da; hau da, nola sentitzen dudana, zer-nolako harremanak sortzen ditugun, nondik sortzen ditugun, adierazgarritasuna, emozionalitatea... Edertasuna eta mugimendua adierazteko bilaketa konstante batean nabil. Non dago edertasuna? Zer da? Edota nola transmititu daiteke? Edertasuna aipatzen dudanean ez naiz ari ohiko kanonetan oinarritutako edertasunaz, baizik eta sentsibilitateen kontrastez".

"Oso zaila da hain pertsonala den zerbait beste norbaitek gorpuztea"

Zirkuan eta dantzan trebatu da Maitane Azpiroz *La Trapecionista* dantzaria eta trapezista (Iruñea, 1982). Zamaren ideiatik tiraka *Artxipielago* obra sortzen ari zelarik, haurdun geratu eta beste kide bati pasa behar izan zion lekukoa. Orain ez du antzezlanean antzezten, baina zuzendu egiten du. Nafarroako hainbat herritan taularatuko du lan berria: apirilaren 23an Lodosan; ekainaren 2an eta 4an Zizur Nagusian; eta urriaren 15ean Agoitzen.

 OLAIA L. GARAIALDE

Txiki-txikitatik egiten duzu dantza, baina gerora murgildu zinen zirkuan. Nola oroitzen duzu?

Donostian filosofia ikasten nuen erantzunak bilatzen nituen, baina nire galderak ez zirenez amaitzen, ez zirenez beharrak asetzen, ikasketen bigarren urtean Bartzelonara joan nintzen nire jakin mina asetzera. Dantza eskola batean nengoan, baina instituzionaleria eta zurrunezia zen niretzat, eta ikusi nuen ez zela momentua.

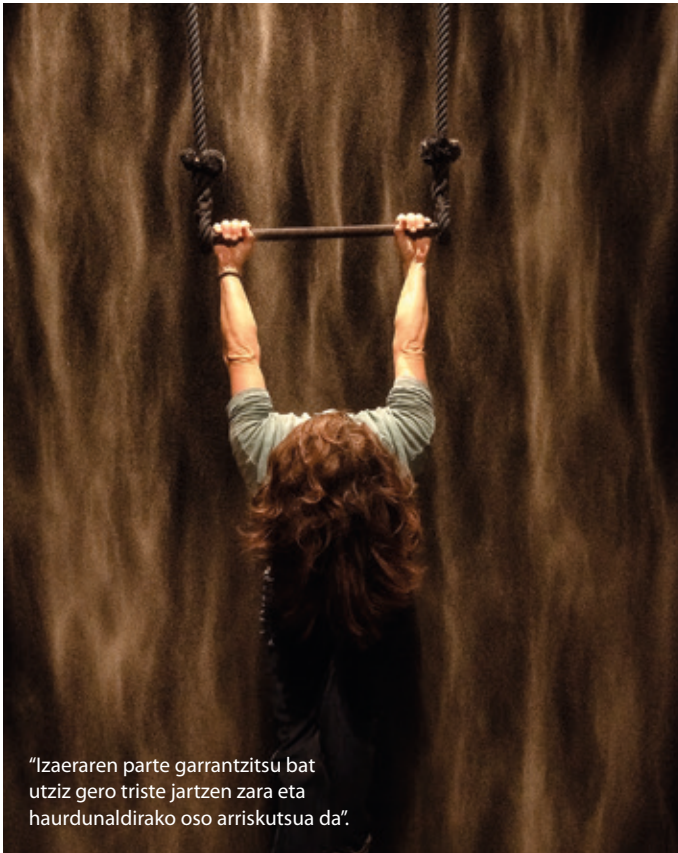
Zirkua ezberdina da. Hurbilagoa da eta solidarioagoa. Lagun batekin topo egin nuen eta esan zidan zirku tailer bat egin behar zutela Iruñeko Arrosadian, Mira Antzokian. Ikastaroaren ostean bihozkada eder bat sentitu nuen eta ordutik egiten dut zirkua. Garai horretan hasi nintzen ere dantza garaikidea egiten.

Zergatik aukeratu zenuen trapezioa?

Lurreko akrobata izan nahi nuen, baina ohartu nintzen gorputza atzera botatzeak beldurra ematen zidala, eta ikusi nuen trapezioak beldurra baretzen zidala. Gainera, altuera asko gustatzen zitzaidan. Bi gauzek bat egiten dute.

Artxipielago ikuskizuna daukazu esku artean. Nolako izan da sortze prozesua?

Materiarekin, arearekin eta gorpuztaren memoriarekin ikertzen hasi nintzen Gunea sorkuntza espazioan. Leku batetik bestera hondarra eraman behar da, zama moduan. Finean, nire barnean, horiek denak behar ez diren zamak dira, proiektu ezin eginak, maitasun harreman ezinezkoak... bizitzan pasatako gauza guztien zama. Eta nola toki batetik bestera daramagun, baina ezin dugun askatu. Erroa hori izan zen, baina gerora aldatuz joan da.



“Izaeraren parte garrantzitsu bat utziz gero triste jartzen zara eta haurdunaldirako oso arriskutsua da”.



KIKO ORTEGA

Haurdun geratu zinenean aldatu behar izan zenuen proiektua; orain Teresa Magallón Cortesek antzezten du. Nola eragin dio horrek obrari?

Erabakia hartu behar nuen. Nire rola berari pasatu nion, baina oso afera zaila da: gorputzarekiko sentsibiltatea eta elementu ororekin harremana oso hausnarketa pertsonala da. Orduan ikusi nuen beste ikuspegi batera eraman beharra nuela. Horrez gain, niretzat kalitate fisikoa oso garrantzitsua zen.

Zer esan nahi duzu kalitate fisikoa aipatzen duzunean?

Gorputzaren dentsitatea, nola mugitzen den, zein den motorra eta nola sentitzen duzun zuk kanpoko objektu edo elementu baten eragina... Hau da, nola erreakzionatzen duen gorputzak elementu horren edo estimulu horien aurrean.

Nolakoa izan zen erabakia hartzea?

Uste dut erabaki ona hartu nuela. Prozesuan emozio asko sentitu ditut; hasieran ongi, pozik, baina beldurrarekin ere bai, hain pertsonala den zerbait beste batek gorputzea oso zaila delako. Erronka gogorra izan da. Gainera, beste sen-

tsibiltate bat duen pertsona batek gorputzeak beste gauza bat eskaintzen dio.

Berriz lekukoa zuk hartzeko asmoa daukazu?

Ez dakit. Hasieran berriz nik egitea zen asmoa, baina agian beste gauza bat sortzen dut. Hala ere, sasoiaren egoteko denbora behar da, eta oraindik ez nago lehen bezala.

Zirkuak zein amatasunak dedikazioa eskatzen dute. Nola daramazu kontziliazioa?

Biak zorrotzak direnez hasieran oso zaila zen dena, oso zaila delako frustrazioa kudeatzea. Entrenatzera joan nahi duzu, edo gustuko dituzun beste gauzak egin, baina konturatzen zara ezin duzula oso mugatuta zaudelako. Uste dut garrantzitsua dela laguntza sare bat izatea, hasieran batez ere. Gehienetan ama garenok erreferentziatzeko pertsona izaten gara gure haurrarentzat; ni momentu batzuetan bakarrik sentitu naiz.

Behin haurdun egonda, noiz utzi zenion entrenatzeari?

Azken hilabeteraino dantzatu nuen, eta trapezioa, oihalak eta eskalada bost hila-

bete inguru neramatzanean utzi nituen. Gogoan dut eskalatzen ari nintzela eta ezin nuela bidea egin sabelaren pisua-rengatik; orduan erabaki nuen ez zeukala zentzurik ez banuen disfrutatuko.

Epaitua izan zara?

Haurdunaldian mundu guztiak esaten zidan afizioa uzteko. Oso gaizki iruditzen zait jendeak hori egitea. Pertsona bati bizikletan ibiltzea gustatzen bazaio, zergatik ez du egingo? Bere gorputza ohituta dago. Utziz gero amaren nortasuna arriskuan egon daiteke. Izaeraren parte garrantzitsu bat utziz gero triste jartzen zara eta haurdunaldirako oso arriskutsua da. Badakit zer egin dezakedan nire bizitza arriskuan jarri gabe, ez didazu zuk esan behar.

Hortaz, haurdun dauden pertsonak ezgaitzeko joera dago?

Egongo dira amak egon nahi dutenak lasai deskantsatu, eta beste batzuk nahiagoko dute afizioekin jarraitu, hau da, bizitza normala egiten, betiere jakinda zeintzuk diren mugak. Aukerak dira, amatasuna hautatzen den bezala. Oso polita izan daiteke esperientzia, baina oso itxusia ere bai menpekota delako, eta naturaltasunez hitz egin behar dugu. ●